Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Aan de leden van de gemeenteraad,

ONDERWERP
Septembercirculaire 2026

DATUM
27 oktober 2026
Verzonden: 02-11-2026

BIJLAGEN
--

PORTEFEUILLEHOUDER
Wethouder Fokke

ONZE REFERENTIE
2026.03307

Raadsinformatiebrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Jaarlijks verschijnen er in de regel drie circulaires voor het Gemeentefonds:

- De meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarnota van de rijksoverheid;
- De septembercirculaire geeft de vertaling van de Miljoenennota en
- De decembercirculaire is de vertaling van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar af.

Inleiding
Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. Hiermee kunnen zij een gedeelte van hun uitgaven betalen. Hoeveel geld gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van gemeente-specifieke kenmerken en hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen (de zogenaamde belastingcapaciteit).

Bij de verdeling van het gemeentefonds kijkt de Rijksoverheid onder meer naar het aantal inwoners, het aantal jongeren, het aantal uitkeringsgerechtigden, het aantal woonruimten, de oppervlakte van de gemeente, het aantal bedrijfsvestigingen etc. Deze kenmerken heten maatstaven. Er zijn ca. 60 maatstaven en elke maatstaf heeft een specifiek uitkeringsbedrag per eenheid (het zogenaamde ‘gewicht’). De (prognose)gegevens van deze maatstaven worden uitgevraagd bij vakspecialisten uit onze gemeentelijke afdelingen, kunnen worden afgeleid uit rekenmodellen van het Rijk of kunnen worden gevonden in de periodieke betaalspecificaties van het gemeentefonds.

Het gemeentefonds bestaat uit de algemene uitkering (AU), de decentralisatie-uitkeringen (DU’s) en de integratie-uitkeringen (IU’s). Voor al deze onderdelen geldt dat deze vrij besteedbaar zijn voor gemeenten. De middelen die wij uit het gemeentefonds krijgen zijn en blijven algemene middelen, met andere woorden: mogen naar eigen inzicht over de diverse programma’s en taakvelden binnen de begroting worden verdeeld en zijn nadrukkelijk niet gelabeld voor specifieke doelen. Met teksten in de circulaires wordt door het Rijk niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Op Prinsjesdag, de 3e dinsdag van september, presenteerde het minderheidskabinet Jetten I (gevormd door D66, VVD en CDA) zijn eerste volledige begroting. In de septembercirculaire worden gemeenten vervolgens geïnformeerd over de gevolgen voor het gemeentefonds. In het algemeen geldt voor de informatie uit de circulaires het voorbehoud van parlementaire besluitvorming.

DATUM
27 oktober 2026

Samenvatting septembercirculaire 2026
De verwerking van de septembercirculaire 2026 heeft tot onderstaande resultaten geleid, welke zullen worden opgenomen in de meerjareneffecten van de 2e bestuursrapportage 2026:

Budgettair effect	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal:	**349.000**	**361.000**	**414.000**	**1.039.000**	**1.290.000**

Het verwachte voordeel op de AU bedraagt voor de jaren 2026 en 2027 ca. € 0,35 mln., voor 2028 ca. € 0,4 mln. en voor 2029 en 2030 wordt een voordeel verwacht van respectievelijk ca. € 1 mln. en ca. € 1,3 mln.

De voordelen zijn toe te wijzen aan de algemene toename van het gemeentefonds (het zogenaamde accres) en aan de gewijzigde systematiek van indexeren van de Integratie-Uitkering (IU) Beschermd Wonen. Deze vindt vanaf 2027 nl. plaats volgens de accressystematiek van het gemeentefonds, waarbij de toe- of afname wordt gebaseerd op de gemiddelde volumegroei van het bruto binnenlands product (bbp) en de loon- en prijsontwikkeling gebaseerd op het prijs-bbp. Een deel van de nu toegerekende indexering op de IU Beschermd Wonen komt t.g.v. de algemene middelen.

Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van het plafond op het BTW-compensatiefonds (BCF). Rekening houdend met de reeds in onze begroting opgenomen stelpost BCF 2026 levert dit voor 2026 een nadeel op van € 0,23 mln.
Binnen de systematiek van het BCF kunnen gemeenten de betaalde BTW onder voorwaarden declareren uit het BCF. Het BCF kent evenwel jaarlijks een plafond. Wanneer er aan het eind van het jaar minder/meer is gedeclareerd dan het vastgestelde plafond, dan wordt de onderschrijding/overschrijding gestort in c.q. onttrokken uit het gemeentefonds.
De VNG adviseert enerzijds vanwege de reeds steeds kleiner wordende onderschrijding in 2024 en 2025 en anderzijds vanwege een foutieve totstandkoming van de afrekening BCF door het ministerie in de afgelopen jaren, om de meerjarig in de begroting opgenomen stelpost BCF af te ramen naar nul. Vanaf het jaar 2027 betekent dit voor Maastricht een structureel nadeel van € 1,68 mln.

Budgettair-neutrale effecten
In de septembercirculaire 2026 staan diverse taakmutaties in de AU of mutaties in de DU's en IU's opgenomen die grotendeels 1 op 1 worden overgeheveld naar de budgetten van de diverse gemeentelijke afdelingen. Deze mutaties hebben derhalve ook geen budgettair effect.

	Budgettair-neutraal effect	2026	2027	2028	2029	2030
1	Taakmutaties	673.000	426.000	434.000	434.000	437.000
2	Decentralisatie-uitkeringen (DU's)	406.000	1.482.000	148.000	148.000	148.000
3	Integratie-uitkeringen (IU's)	12.000	1.145.000	2.388.000	3.576.000	4.919.000
	Totaal budgettair-neutraal effect:	**1.091.000**	**3.053.000**	**2.970.000**	**4.158.000**	**5.504.000**

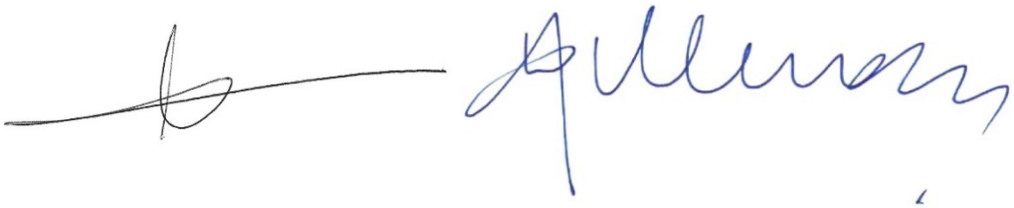
1. De grootste taakmutaties voor 2026 betreffen de Uitvoeringskosten inburgering (€ 0,27 mln.) en de Wet versterking regie volkshuisvesting (€ 0,46 mln.). Tevens vindt er een aantal afrekeningen plaats (m.n. de bijdrage en naheffing gebruik Basis Registratie Personen (BRP)). Voor de jaren 2027 t/m 2030 betreft het nagenoeg enkel de taakmutatie Wet versterking regie volkshuisvesting.
2. De mutaties in de DU's betreft een tiental posten, welke alle nodig zijn t.b.v. de budgetten van de diverse gemeentelijke afdelingen.
3. Voor de twee IU's Beschermd Wonen en Participatie (beschut werk) geldt dat het goed gebruik is om alle mutaties 1 op 1 over te hevelen naar de budgetten van de afdelingen en dat zij deze door verstrekken aan de regio of de WSW-bedrijven. Uiteraard enkel voor dat deel waar dit op van toepassing is. De mutaties in de septembercirculaire 2026 hangen zoals

eerder aangegeven grotendeels samen met de gewijzigde systematiek van indexeren bij de IU Beschermd Wonen.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i., De Burgemeester,

G.G.H.M. Haanen W.A.G. Hillenaar